

Wymagania edukacyjne z religii dla klasy VII w roku szkolnym 2024/2025

Cele katechetyczne	Treści podstawy programowej	Wymagania		Postawy
		podstawowe	ponadpodstawowe.	
		Uczeń:		
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy o miłości Boga skierowanej do każdego człowieka indywidualnie. – Budzenie odwagi do wejścia na drogę Bożej miłości, która prowadzi do szczęścia. 	Kerygmat chrześcijański: miłość Boga do człowieka (A.5).	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3) • opisuje przejawy miłości Boga do człowieka (A.5.3), • charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa własne rozumienie szczęścia, • podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka, • interpretuje tekst hymnu Magnificat, • uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia. 	<ul style="list-style-type: none"> • jest otwarty na sygnały-znaki Bożej miłości w swoim życiu, • powierza siebie Maryi w indywidualnej modlitwie, • nawiązuje i pielęgnuje osobową relację z Bogiem (A.5.b), • włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę”.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy, że Bóg w Jezusie Chrystusie przebacza nam grzechy i przywraca utracone życie wieczne. – Kształtowanie postawy zaufania Jezusowi. 	Źródła ludzkiego szczęścia (A.1). Sens i skutki sakramentu pokuty i pojednania (B.7).	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz jako Ten, kto kocha, • podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6) na przykładzie Piotra, • uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu, • charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia, • interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza, • uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia. 	<ul style="list-style-type: none"> • powierza swoje grzechy Jezusowi, • wierzy w obecność Boga Miłosiernego przebaczącego grzechy w sakramencie pokuty (B.7.a), • daje świadectwo szczęścia płynącego z życia bez grzechu.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat prawdy, że wiara jest darem i zobowiązaniem wobec Boga. – Kształtowanie postawy wytrwałości w czynieniu dobra. 	Wiara darem i zadaniem (A.3). Kerygmat chrześcijański (A.5).	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że wiara jest łaską darem od Boga (A.3.1), niezasłużonym przez człowieka, • uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), • uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez czynienie dobra, podejmowanie codziennych obowiązków i modlitwę. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że działania człowieka skierowane ku dobru prowadzą do zbawienia, • interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy, • uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • nawiązuje i pielęgnuje osobową relację z Bogiem (A.5.b), • swoim życiem odpowiada Bogu na Jego wezwanie (C.2.d).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy, że Bóg wysłuchuje tych, którzy zwracają się do Niego z wiarą. – Kształtowanie postawy ufności w Bożą miłość. 	Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13) – uzdrowienie sługi setnika. Biblijne wzory modlitwy i przykłady osób żyjących modlitwą (D.2).	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych prośb ze względu na naszą wiarę, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3) na przykładzie setnika, • wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien...”. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia owoce zaufania Jezusowi, • interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika, • charakteryzuje postać setnika jako poganina, • uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą, 	<ul style="list-style-type: none"> • ufa Jezusowi (C.9.a) i z wiarą prosi Go o pomoc w codziennych sytuacjach, • wzbudza w sobie akt miłości (A.6.c).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie życia Świętej Rodziny jako wzorca dla naszych rodzin. 	Świętość w różnych formach życia (C.10).	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje dziedziny życia rodzinnego, w których możemy wzorować się na 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się naśladować cnoty dostrzeżone w Rodzinie z Nazaretu,

<p>– Kształtowanie relacji rodzinnych na wzór Rodziny z Nazaretu.</p>		<p>Świętej Rodziny,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że jego osobista relacja z Bogiem ma wpływ na relacje w rodzinie. 	<p>tworzących Świętą Rodzinę,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin, 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z dobrodziejstw modlitwy wspólnotowej (D.3.a) • prosi Boga o wzrastanie własnej rodziny w świętości.
<p>– Ukazanie prawdy, że Bóg przychodzi do ludzi ze swoim słowem. – Motywowanie do ożywienia i umocnienia wiary w Boże słowo, które przemienia życie.</p>	<p>Objawienie Boże. Biblia księgą wiary (A.10). Misyjna działalność Kościoła (F.1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Jezus wychodzi do ludzi ze swoim słowem, by dać im szansę zbawienia, • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże (A.10.3), • podaje przykłady, w jaki sposób realizować słowo Boże w swoim życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że poznanie i przyjęcie słowa Bożego prowadzi do zmiany życia, • uzasadnia konieczność troski o rozwijanie słowa Bożego w swoim sercu. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje prywatną lekturę Pisma Świętego (A.10.e).
<p>– Ukazanie celu napisania Ewangelii oraz komplementarności przekazu ewangelistów o Jezusie. – Kształtowanie postawy odpowiedzialności za głoszenie Ewangelii.</p>	<p>Podstawowe wiadomości o Piśmie Świętym(A.9). Świadectwa historyczności Jezusa (A.13).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby objawiania się Boga: w słowie Bożym (A.5.1), • wyjaśnia pojęcia: „Ewangelia”, „ewangelie synoptyczne” (A.10.1), • przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2) Ewangelia, • charakteryzuje specyfikę i przesłanie poszczególnych Ewangelii (A.13.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów, • wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliami w świetle ich teologii • uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie, • wyjaśnia znaczenie symboli ewangelistów. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje refleksję nad własnym życiem w świetle prawd przekazanych przez ewangelistów, • poznaje Boże objawienie (A.10.b).
<p>– Ukazanie osoby Jezusa z Nazaretu jako postaci historycznej. – Kształtowanie przekonania, że istnienie Jezusa Chrystusa i Jego dzieło są faktami historycznymi.</p>	<p>Świadectwa historyczności Jezusa (A.13) chrześcijańskie. Biblia księgą wiary (A.10).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje biblijne i patrystyczne świadectwa dotyczące historyczności Jezusa (A.13.1), • przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym (A.13.3), • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła (A.10.3). 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa, • omawia kontekst historyczny przyjścia na świat Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> • sięga do ksiąg Nowego Testamentu jako źródła wiedzy na temat Jezusa, • chętnie dzieli się z innymi wiedzą o Jezusie, • wierzy w prawdy zawarte w objawieniu Bożym (A.10.a).
<p>– Ukazanie niechrześcijańskich źródeł o historyczności Jezusa. – Umocnienie przekonania, że istnienie Jezusa Chrystusa i Jego dzieło są faktami historycznymi.</p>	<p>Świadectwa historyczności Jezusa (A.13) pozachrześcijańskie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa (A.13.1), • omawia teorie negujące historyczność Jezusa i przedstawia kontrargumenty (A.13.2), • w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę. 	<ul style="list-style-type: none"> • w skrótovej formie przedstawia pozachrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie, 	<ul style="list-style-type: none"> • dąży do zdobycia wiedzy służącej pogłębianiu wiary (A.2.a), • broni swojej wiary w Jezusa Chrystusa.
<p>– Ukazanie prawdy o stałej obecności Jezusa w swoim Kościele. – Motywowanie do umacniania wiary w bóstwo Jezusa i Jego stałą obecność wśród nas.</p>	<p>Nadzieja chrześcijańska (A.6).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia wydarzenia biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła (A.13.17) – obecność Jezusa w Kościele, • charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne o wniebowstąpieniu Jezusa i Jego pozostaniu wśród ludzi, • uzasadnia, że przebywanie w obecności Boga w niebie ma swój 	<ul style="list-style-type: none"> • jest przekonany o kierowaniu światem przez Boga (A.11.e), • układa plan dnia, uwzględniając obecność Chrystusa.

			początek już na ziemi.	
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie nauczania Jezusa o królestwie Bożym na przykładzie przypowieści o siewcy. – Kształtowanie otwartości na słowo Boże oraz troski o jego wzrost i owoce w swoim życiu. 	Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13) – przypowieść o siewcy. Podstawowe wiadomości o Piśmie Świętym, gatunki literackie (A.9) – przypowieść.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: przypowieść (A.10.1), • podaje cechy przypowieści jako gatunku literackiego (A.9.5), • omawia przypowieść o siewcy (A.13.6), • dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami Nowego Testamentu (A.13.16), • wymienia miejsca, w których słuchamy słowa Bożego. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że aby słowo Boże mogło wydać plon, konieczne jest zaangażowanie człowieka, • wyjaśnia, dlaczego słuchanie słowa Bożego i wypełnianie go prowadzi do królestwa Bożego. 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się kierować w życiu słowem Bożym (A.9.b), • słucha Pisma Świętego i czyta je z zaangażowaniem (A.11.b).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie słowa Bożego jako fundamentu życia. – Motywowanie do budowania życia na słowie Bożym. 	Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13).	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przypowieść o domu na skale (A.13.6), • wyjaśnia, na czym polega Dobra Nowina o królestwie Bożym (A.13.7), • podaje prawdę, że Boże słowo jest fundamentem, na którym ma budować własne życie. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawę człowieka budującego swoje życie na słowie Bożym. 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie przeżywa liturgię słowa na Mszy Świętej, • stara się układać swoje życie według wskazań słowa Bożego (A.13.e).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy o wartości Bożych darów na przykładzie przypowieści o talentach. – Motywowanie do zaangażowania się w rozwój swoich zdolności. 	Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13). Wybór zawodu (C.10).	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przypowieść o talentach (A.13.6), • podaje, kogo oznacza pan i służy z przypowieści, • podaje prawdę, że wszystkie zdolności są darem Boga i należy je pomnażać, • wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania (C.10.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „talent” oraz: „puścić w obrót” i „zakopać dar”, • uzasadnia, dlaczego warto rozwijać swoje umiejętności, • uzasadnia, że zbawienie osiągamy, wykorzystując dary, które nam powierzono. 	<ul style="list-style-type: none"> • dąży do szczęścia własnego i bliźnich (A.1.e), • rozwija swoje talenty i zdolności (C.10.a) dla dobra własnego i innych.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie znaczenia dóbr materialnych w życiu chrześcijanina na podstawie nauczania Jezusa o ubogiej wdowie. – Kształtowanie postawy bezinteresowności w relacjach z Bogiem i ludźmi. 	Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13). Rzeczywista wartość dóbr materialnych (C.7).	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), • wskazuje znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina (C.7.5), • omawia znaczenie przykazań kościelnych (E.2.11), • podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (F.2.3). 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przesłanie perykopy o ubogiej wdowie, • wyjaśnia, na czym polega bezinteresowny dar serca, • uzasadnia wartość bezinteresownej pomocy, • przygotowuje plan akcji charytatywnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się układać swoje życie według wskazań słowa Bożego (A.13.e), • powierza Bogu swoje troski, • troszczy się o potrzeby Kościoła (E.2.e).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie potrzeby oczekiwania na powtórne przyjście Chrystusa na podstawie przypowieści o dziesięciu pannach. – Kształtowanie postawy roztropności i odpowiedzialności za swoją wiarę. 	Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13).	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przypowieść o dziesięciu pannach (A.13.6), • omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6) – oczekiwanie na oblubieńca odnosi do powtórnego przyjścia Chrystusa, • charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7). 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polega roztropność i nieroztropność, • wymienia sposoby powrotu do życia w łasce Bożej i warunki trwania w niej, • uzasadnia, dlaczego powinniśmy być zawsze przygotowani na powtórne przyjście Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża gotowość życia w łasce uświęcającej przez częste przyjmowanie Komunii Świętej.
– Pogłębienie i poszerzenie wiadomości	Życie, działalność i	• definiuje pojęcie „cud”,	• interpretuje perykopy biblijne	• z wiarą prosi Jezusa o pomoc w

<p>na temat cudów Jezusa, które są potwierdzeniem Jego boskiej misji.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kształtowanie postawy całkowitego zaufania Bogu nawet w najtrudniejszych sytuacjach. 	<p>nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby Bożego objawienia w Jezusie Chrystusie (A.5.1) – przemiana wody w wino, rozmnożenie chleba, uzdrowienie epileptyka, uzdrowienie opętanego, • interpretuje teksty dotyczące modlitwy Jezusa (D.2.2), • wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę. 	<p>opisujące wybrane cuda,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów, • uzasadnia, że cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego i ogłaszaniem królestwa Bożego. 	<p>najtrudniejszych sytuacjach życiowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • daje świadectwo o Bogu (A.5.d).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy, że Bóg szuka zagubionego przez grzech człowieka. – Kształtowanie postawy troski o nieustanne wzmacnianie wiary w Bożą miłość i dobroć. 	<p>Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przypowieść o zabłąkanej owcy (A.13.6), • wskazuje przyczyny zła (A.7.2), • podaje prawdę, że przyczyną zagubienia człowieka jest grzech, • podaje prawdę, że Bóg poszukuje grzesznego człowieka, • uzasadnia, że Bóg poszukuje człowieka, ponieważ go kocha. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem (J 10,14), • wskazuje, że Boża miłość jest skierowana do każdej osoby indywidualnie, • charakteryzuje sposoby Bożego poszukiwania. 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się odczytywać wydarzenia życiowe w świetle objawienia (A.10.d), • odkrywa we własnym życiu Chrystusa jako Mesjasza (A.13.d).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie rozwoju królestwa Bożego na podstawie przypowieści o ziarnku gorczycy i zaczynie chlebowym. – Kształtowanie postawy troski o własny rozwój duchowy. 	<p>Życie, działalność i nauczanie Jezusa Chrystusa (A.13).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przypowieść o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym (A.13.6), • omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4) – królestwo Boże przemienia świat, • podaje przykłady, w jaki sposób królestwo Boże jest budowane na ziemi duchowo i materialnie, • w oparciu o teksty biblijne opisuje misyjną działalność Kościoła (F.1.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia symboliczne znaczenie ziarna gorczycy i kwasu chlebowego we wroście duchowym, • uzasadnia, że królestwo niebieskie wzrasta dzięki Bożej mocy, a jego rozwój dokonuje się w historii ludzkości, • uzasadnia, że słowo Boże ma moc przemiany ludzkich serc. 	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje w posłuszeństwie wiary Boże objawienie (A.5.a), oczekuje na realizację Bożego planu w swoim życiu, • pogłębia swoją więź z Chrystusem przez poznawanie Jego Osoby i nauczania (A.13.b).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie istoty powołania kapłańskiego i zakonnego oraz znaczenia sakramentu święceń. – Kształtowanie postawy otwartości na głos powołania oraz modlitewnego wsparcia powołanych do służby Bożej. 	<p>Sakramenty ich podział, sens i cel. Liturgia poszczególnych sakramentów (B.3). Sakrament święceń jako sakrament w służbie wspólnoty dla człowieka (B.9). Skutki sakramentu święceń (B.9).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, czym jest sakrament święceń (B.9.1), • przedstawia motywy przyjęcia sakramentu święceń (B.9.2), • przedstawia sakrament święceń jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.9.3), wskazuje wybrane teksty biblijne i liturgiczne odnoszące się do sakramentu święceń, • wyjaśnia pojęcia: rady ewangeliczne (A.10.1). 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje, na czym polega życie zakonne według rad ewangelicznych, • wymienia konsekwencje wynikające z przyjęcia sakramentu święceń i ślubów zakonnych, • wyjaśnia znaczenie sakramentu święceń w życiu chrześcijańskim, • omawia charyzmat wybranego zgromadzenia zakonnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • jest przekonany o wartości sakramentu kapłaństwa w służbie wspólnoty (B.9.a), • modli się o powołania do kapłaństwa (B.9.b), • powierza Bogu znanych mu kapłanów, siostry zakonne i zakonników.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie zadań stojących przed szafarzami sakramentów. – Budowanie przekonania o 	<p>Sakrament święceń jako sakrament w służbie wspólnoty dla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, że przygotowanie do przyjęcia sakramentów obejmuje formację zarówno w zakresie wiedzy, jak i postaw, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów, • określa odpowiedzialność szafarzy 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie podchodzi do przygotowania do bierzmowania (B.5.b).

konieczności dobrego przygotowania do przyjęcia każdego z sakramentów.	człowieka (B.9). Skutki bierzmowania w życiu chrześcijanina (B.5).	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sakrament święceń jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.9.3), • przedstawia konsekwencje egzystencjalne bierzmowania (B.5.3), • omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina (B.5.4). 	<p>przed Bogiem za właściwe przygotowanie kandydatów do sakramentów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega godne udzielanie i przyjmowanie sakramentów. 	
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie znaczenia wspólnoty rodzinnej oraz istoty i obrzędów sakramentu małżeństwa. – Kształtowanie postawy współodpowiedzialności za zgodne życie i współdziałanie w rodzinie. 	Sakramenty ich podział, sens i cel. Liturgia poszczególnych sakramentów (B.3). Sakrament małżeństwa jako sakrament w służbie wspólnoty dla człowieka (B.9). Skutki sakramentu małżeństwa (B.9).	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, czym jest sakrament małżeństwa (B.9.1), • przedstawia motywy przyjęcia sakramentu małżeństwa (B.8.4), • przedstawia sakrament małżeństwa jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby (B.8.5), • przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentu małżeństwa (B.3.3), • omawia liturgię sakramentu małżeństwa (B.3.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne i liturgiczne na temat sakramentu małżeństwa (B.3.2), • wymienia symbole związane z sakramentem małżeństwa, • wyjaśnia znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijańskim, • charakteryzuje małżeństwo i rodzinę jako wspólnotę. 	<ul style="list-style-type: none"> • jest przekonany o wartości sakramentu małżeństwa w służbie wspólnoty (B.9.a), • modli się o powołania do małżeństwa (B.9.b), • podejmuje obowiązki na rzecz rodziny.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie i pogłębienie wiadomości na temat zasad wychowania religijnego (chrześcijańskiego). – Umocnienie przekonania o wartości i potrzebie wychowania religijnego. 	Wiara darem i zadaniem. Trudności i niebezpieczeństwa na drodze wiary (A.3). Podstawowe wspólnoty życia. Zadania wobec rodziny (E.1.).	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia praktyki religijne chrześcijanina, • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny (E.1.2), • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), • charakteryzuje sposób życia człowieka wychowanego religijnie, • uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim, • charakteryzuje różnice w pojmowaniu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych, • charakteryzuje zmiany w modlitwie od dzieciństwa do chwili obecnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • włącza się aktywnie w życie rodziny (E.1.a), • z przekonaniem wypełnia praktyki religijne.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie specyfiki życia w rodzinie wielodzietnej (szczególnych potrzeb i zadań jej członków). – Kształtowanie postawy szacunku wobec rodzin wielodzietnych. 	Zadania wobec rodziny (E.1.). Postawa odpowiedzialności za siebie i innych (E.1). Skutki sakramentu małżeństwa (B.9).	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka, • wylicza trudności oraz korzyści płynące z posiadania licznych potomstwa (rodzeństwa), • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny (E.1.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyjaśnić wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej, • charakteryzuje szczególne relacje pomocy i troski w rodzinie wielodzietnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • włącza się aktywnie w życie rodziny (E.1.a), • właściwie reaguje na trudne sytuacje i zachowania rodzeństwa, • okazuje szacunek dla kobiet oczekujących narodzin dziecka i rodzin
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wartości korzystania z doświadczenia życiowego dorosłych. – Budzenie potrzeby postawy dialogu i gotowości rozwiązywania konfliktów z rodzicami (dorosłymi). 	Wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich: szacunek dla siebie i innych (E.1). Przemiany okresu preadolescencji i	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady autorytetu osób dorosłych, • wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi, • wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1), 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych, • definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego i wylicza jego przyczyny, • omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka, 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje wysiłek właściwego zachowania w rodzinie (E.1.e.), • dokonuje refleksji nad sensem swojego życia (A.1.b.), • szuka sposobów komunikacji dającej wzajemne zrozumienie.

	wczesnej adolescencji (C.5).	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie (E.1.5), • omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym (E.1.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej. 	
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wartości i celów naturalnego planowania rodziny. – Motywowanie do przyjęcia postawy wrażliwości i dzielenia się miłością. 	<p>Wartość ludzkiego życia (C.5). Troska o ludzkie życie (C.5). Pojęcie miłości i sposoby jej przeżywania (C.10).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest rodzicielstwo (macierzyństwo i ojcostwo), • wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) rodzicielskiej, • uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), • wyjaśnia, na czym polegają naturalne metody planowania rodziny (C.5.12), • ocenia osiągnięcia biotechnologii w perspektywie nauki Kościoła (C.5.5). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest NaProTechnologia, • podaje, że naturalne planowanie rodziny stanowi styl życia, • argumentuje sens życia zgodnie z naturą. 	<ul style="list-style-type: none"> • szanuje życie własne i innych (C.5.c), • kształtuje w sobie postawę otwartości i odpowiedzialności za nowe życie.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie istoty oraz zagrożeń antykoncepcji i <i>in vitro</i>. – Motywowanie do przyjęcia postawy przeciwnej cywilizacji śmierci. 	<p>Chrześcijańskie przeżywanie daru płciowości (seksualności) (C.5). Nauczanie Kościoła o zapłodnieniu <i>in vitro</i> (C.6).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje, co to jest antykoncepcja i wymienia jej rodzaje, • uzasadnia zło antykoncepcji (C.5.13) i wyczerpa jej skutki uboczne, • uzasadnia zło zapłodnienia <i>in vitro</i> (C.6.2), • wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1), • uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega zapłodnienie <i>in vitro</i>, • wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny, • uzasadnia, że wykluczenie płodności niszczy miłość. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje inicjatywy mające na celu obronę życia (C.6.b), • przyjmuje postawę sprzeciwu wobec nieetycznych koncepcji związanych z darem ludzkiej płodności.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy o istnieniu obiektywnych norm moralnych. – Kształtowanie postawy sprzeciwu wobec przejawów relatywizmu moralnego. 	<p>Podstawowe pojęcia etyczne. Obiektywna prawda moralna (C.2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo naturalne (C.2.1), • podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować, • wskazuje przyczyny nieszczęść i zła (C.1.5), • przedstawia skutki zła (A.7.4), • rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach (C.7.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polega relatywizm moralny, • uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych, • charakteryzuje zgubne skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża sprzeciw wobec propagowania relatywizmu moralnego, • stara się żyć według wartości (A.1.d), • reaguje na niewłaściwe zachowania w określonej grupie (E.1.d).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wartości, jaką jest wolność, i odróżnienie jej od samowoli. – Kształtowanie postawy właściwego korzystania z wolności. 	<ul style="list-style-type: none"> • Godność osoby. Źródła ludzkiego szczęścia (A.1). • Zasady i motywacja w dokonywaniu samodzielnych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę prawdziwej wolności, • opisuje podstawowe pojęcia etyczne: wartości (C.2.1), • podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów (C.2.3), • podaje przykłady nadużywania wolności. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność, • wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności. 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowuje kulturę bycia w grupie (E.1.c), szanując własną i cudzą wolność, • odpowiedzialnie korzysta z wolności.

	wyborów moralnych (C.2).			
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat sumienia jako instancji osądu moralnego. – Budowanie przekonania o konieczności podporządkowania się sądom własnego sumienia i potrzebie jego właściwej formacji. 	Interpretacja własnego doświadczenia życiowego w świetle wezwania Bożego formacja sumienia (C.2).	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje podstawowe pojęcia etyczne: sumienie (C.2.1), • wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), • omawia sposoby kształtowania sumienia (C.2.5), • wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), • wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3). 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady funkcjonowania sumienia (prawidłowe i nieprawidłowe działanie), • uzasadnia konieczność formacji sumienia i wskazuje, na czym powinna się opierać. 	<ul style="list-style-type: none"> • troszczy się o kształtowanie w sobie prawidłowego sumienia (C.2.e), • zachowuje Boże przykazania (A.11.g).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie prawdy, że czynienie dobra i wystrzeżenie się zła jest ludzkim i chrześcijańskim obowiązkiem. – Motywowanie do respektowania porządku moralnego. 	Sens i wartość ludzkiego życia (A.1). Podstawowe pojęcia etyczne. Obiektywna prawda moralna (C.2).	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna (C.2.1), • wymienia, co pomaga dokonywać wyborów między dobrem a złem, • przedstawia konsekwencje dobra i zła (C.1.4). 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje różnicę w postępowaniu z przymusu i własnej woli, • uzasadnia, że wybór dobra prowadzi do szczęścia dla pojedynczego człowieka i wszystkich ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • kieruje się w życiu hierarchią wartości wynikającą z wiary (C.2.a), • dokonuje wyborów zgodnych z wolą Bożą (C.2.b), wybiera to, co powinien.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wartości i roli uczciwości w relacjach społecznych oraz zdobywaniu dóbr materialnych. – Kształtowanie postawy uczciwości w relacjach z samym sobą i z innymi. 	Zasady i motywacja w dokonywaniu samodzielnych wyborów moralnych (C.2). Dekalog: przykazanie VII i X. Rzeczywista wartość dóbr materialnych (C.7).	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie uczciwości, • podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia, • uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C.2.4), • wymienia, co można stracić przez nieuczciwość. • uzasadnia ochronę własności (C.7.1). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych, • uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym, • analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> • kieruje się uczciwością w relacjach z innymi, • szanuje cudzą własność (C.7.a).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wartości prawdy oraz destrukcyjnego działania wykroczeń przeciw niej. – Kształtowanie relacji opartych na prawdzie. 	Dekalog: przykazanie ósme (C.7). Zasady i motywacja w dokonywaniu samodzielnych wyborów moralnych (C.2).	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo, • wskazuje przyczyny zła (A.7.2), • dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i oszustwem, a poniżaniem człowieka jako podmiotu i przedmiotu kłamstwa (C.7.3), • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej (E.1.2) oparte na prawdzie, • uzasadnia wartość prawdomówności (C.7.2) i dotrzymywania danego słowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia, • analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> • jest prawdomówny (C.7.c), • dotrzymuje danego słowa (C.7.d).
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat przeżywania emocji i ich wpływie na relacje z Bogiem i ludźmi. 	Interpretacja własnego doświadczenia życiowego w świetle	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze uczucia i określa, czym są, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych aktualnie uczuć, 	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje świat własnych uczuć, • angażuje się we własny rozwój

<p>– Kształtowanie odpowiedzialności za rozwój własnych uczuć.</p>	<p>wzwania Bożego (C.2). Sens i wartość ludzkiego życia (A.1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym (E.1.4), • charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8) w sferze emocji, • wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje. 	<p>emocjonalny (E.1.b).</p>
<p>– Ukazanie niebezpieczeństw związanych z ryzykownymi zachowaniami. – Motywowanie do wyrażania sprzeciwu i odmowy wobec propozycji niosących ryzyko dla zdrowia i życia.</p>	<p>Wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich: szacunek dla siebie i innych ludzi oraz postawa odpowiedzialności za siebie i innych (E.1). Uzależnienia młodzieży (C.8).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na najważniejsze zagrożenia wynikające z uzależnień dzisiejszej młodzieży: alkoholizm, narkomania, hazard (C.8.2), nikotynizm, zakupoholizm, • wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), • wyjaśnia, czym są zachowania ryzykowne (C.8.1), • wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (C.5.6). 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje, czym są uzależnienia, i wyjaśnia, na czym polegają, • charakteryzuje skutki uzależnienia, • określa szkodliwość narkotyków. 	<ul style="list-style-type: none"> • uwrażliwia innych na problem uzależnień, • stara się czynić dobro (C.1.a), wspierając kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami.
<p>– Poszerzenie wiadomości na temat niebezpieczeństw przeżywania wirtualnego świata jako rzeczywistości. – Wzmacnianie postawy otwartości na realne relacje osobowe.</p>	<p>Wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich: szacunek dla siebie i innych ludzi oraz postawa odpowiedzialności za siebie i innych (E.1). Uzależnienia młodzieży (C.8).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na najważniejsze zagrożenia wynikające z uzależnień dzisiejszej młodzieży: fonoholizm, siecioholizm, pornografia, gry komputerowe (C.8.2), • wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci, • wyjaśnia szkodliwość hejtu, • argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktowania się przez Internet, • podaje zasady właściwego korzystania z Internetu, • charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje wysiłek właściwego zachowania na portalach społecznościowych (E.1.e), • przyjmuje postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego, • wybiera relacje międzyludzkie, ograniczając czas spędzany przy komputerze.
<p>– Ukazanie roli Kościoła polskiego w dążeniu do niepodległości oraz opieki Matki Bożej nad polskim narodem. – Kształtowanie postawy szacunku wobec Ojczyzny i tych, którzy poświęcili życie, walcząc w jej obronie.</p>	<p>Rola Kościoła w życiu narodu polskiego (E.5). Udział Kościoła w rozwoju kulturalnym i społecznym narodu (E.5).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9) w czasach niewoli, • ukazuje rolę Maryi w historii Polski: cud nad Wisłą (E.5.7), • wyjaśnia dlaczego Bitwa Warszawska stoczona w dniach 13–25 sierpnia 1920 r. jest nazywana cudem nad Wisłą. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej, • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę, • ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości. 	<ul style="list-style-type: none"> • modli się, dziękując Bogu za niepodległość Polski i przynależność do Kościoła, • wyraża wdzięczność za dar wiary (A.3.b) oraz dar wolności, • wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny.
<p>– Ukazanie roli Kościoła polskiego w dążeniu do niepodległości oraz opieki Matki Bożej nad polskim narodem. – Kształtowanie postawy szacunku wobec Ojczyzny i tych, którzy poświęcili życie, walcząc w jej obronie.</p>	<p>Rola Kościoła w życiu narodu polskiego (E.5). Udział Kościoła w rozwoju kulturalnym i społecznym narodu (E.5).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9) w czasach niewoli, • ukazuje rolę Maryi w historii Polski: cud nad Wisłą (E.5.7), • wyjaśnia dlaczego Bitwa Warszawska stoczona w dniach 13–25 sierpnia 1920 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej, • wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować naród i jego wiarę, • ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości. 	<ul style="list-style-type: none"> • modli się, dziękując Bogu za niepodległość Polski i przynależność do Kościoła, • wyraża wdzięczność za dar wiary (A.3.b) oraz dar wolności, • wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny.

		jest nazywana cudem nad Wisłą.		
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie zadań poszczególnych grup parafialnej wspólnoty. – Kształtowanie postawy współodpowiedzialności za życie parafii. 	<p>Podstawowe wspólnoty życia. Zadania wobec Kościoła (E.1) parafia. Postawa odpowiedzialności za siebie i innych (E.1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i opisuje formy zaangażowania świeckich w życie parafii (grupy dziecięce i młodzieżowe) • podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty parafialnej (E.2.12), • przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła (E.1.2), 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia propozycje katechezy dla dzieci, młodzieży i dorosłych w swojej parafii, • podaje przykłady współpracy grup, • charakteryzuje charyzmat wybranej grupy parafialnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje się ze wspólnotą Kościoła (E.2.b), • odpowiedzialnie podejmuje zadania w życiu Kościoła, a zwłaszcza parafii (E.2.c).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wartości Kościoła domowego oraz doświadczania wiary w rodzinie. – Budzenie pragnienia realizacji idei Kościoła domowego w rodzinie. 	<p>Podstawowe wspólnoty życia. Zadania wobec rodziny i Kościoła (E.1). Zaangażowanie chrześcijanina w różne formy apostołstwa (F.2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie Kościoła domowego, • opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w rodzinie (F.2.1), • opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat chrześcijańskiego znaczenia niedzieli. – Kształtowanie potrzeby religijnego świętowania niedzieli. 	<p>Zadania wobec rodziny i Kościoła (E.1). Chrześcijański sposób świętowania i spędzania wolnego czasu (C.4).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa, • omawia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli i spędzanie wolnego czasu (C.4.5), • podaje przykładowe postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli (C.4.6). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego niedziela jest nazywana pierwszym dniem tygodnia, • uzasadnia, dlaczego niedziela jest dniem wolnym od pracy, a poświęconym Bogu. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża gotowość systematycznego uczestnictwa we Mszy Świętej.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie ewangelizacyjnego i patriotycznego znaczenia chrześcijańskich tradycji. – Budzenie odpowiedzialności za przekaz wiary poprzez pielęgnowanie chrześcijańskich tradycji. 	<p>Udział Kościoła w rozwoju kulturalnym i społecznym narodu (E.5).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), • wyjaśnia ewangelizacyjne znaczenie praktykowania tradycji chrześcijańskich, • uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego, • podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • pielęgnuje tradycje i zwyczaje religijne (A.10.c) w swojej rodzinie i klasie, • jest przekonany, że jego zaangażowanie ma wpływ na przyszłość Kościoła (E.3.b).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie życia i dzieła św. brata Alberta. – Budzenie wrażliwości na potrzeby innych. 	<p>Postaci świętych polskich (E.5).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich (E.5.8) – św. brat Albert, • wskazuje sposoby pomocy osobom chorym i cierpiącym (C.5.6), • podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: chorych, samotnych, biednych, wykluczonych społecznie (F.2.3). 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawę br. Alberta wobec ubogich, • interpretuje słowa św. br. Alberta „powinno się być jak bochen chleba...”, • podaje, czym zajmują się bracia albertyni i siostry albertynki, • podaje przykłady pomocy bezdomnym współcześnie. 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się naśladować przykład świętych (B.2.d) dzieli się z innymi tym, co posiada, • wyraża postawę szacunku do chleba.

<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie świętości życia św. Ojca Kolbe oraz błogosławionych męczenników II wojny światowej. – Kształtowanie odwąznego wyznawania wiary. 	<p>Postaci świętych polskich (E.5). Wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich: szacunek dla siebie i innych ludzi oraz postawa odpowiedzialności za siebie i innych (E.1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich (E.5.8) – ks. Jozef Stanek, Natalia Tułasiewicz, Marianna Biernacka, • wskazuje najważniejsze fakty z życia wybranych świętych z czasów II wojny światowej (E.4.1), • podaje przykłady, w jaki sposób może kształtować odwagę. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o heroizmie życia wybranych świętych II wojny światowej, • opowiada o męczeństwie św. Maksymiliana Kolbe, • uzasadnia, że przyjęcie śmierci przez św. Maksymiliana za współwzięcia jest wynikiem świętości życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • naśladuje przykład świętych polskich (E.5.c) w odważnym wyznawaniu wiary, • modli się za prześladowanych chrześcijan, • wzoruje się na przykładach życia świętych (E.4.a).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie najważniejszych wydarzeń z życia św. Jana Pawła II, a szczególnie jego zasług dla Polski. – Budowanie duchowej więzi ze św. Janem Pawłem II. 	<p>Postaci świętych polskich (E.5). Zadania wobec narodu i Kościoła (E.1). Świadkowie wiary (F.2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze fakty z życia św. Jana Pawła II, • wskazuje na wydarzenia, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9) – wybrane zasługi Jana Pawła II dla Ojczyzny i narodu polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady inicjatyw podejmowanych przez Polaków związanych z osobą św. Jana Pawła II, • uzasadnia, że kult Jana Pawła II ma wpływ na postawy Polaków wobec wiary i Ojczyzny. 	<ul style="list-style-type: none"> • przejawia postawę wdzięczności za świadków wiary (E.1. g), modląc się i angażując się w szerzenie kultu Jana Pawła II.
<ul style="list-style-type: none"> – Poznanie życia, działalności i kultu ks. Jerzego Popiełuszki. – Kształtowanie współodpowiedzialności za Ojczyznę. 	<p>Postaci świętych polskich (E.5). Zadania wobec narodu i Kościoła (E.1). Świadkowie wiary (F.2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje miejsca i formy kultu związanego z osobą błogosławionego, • podaje przykłady współczesnych chrześcijan, przeżywających cierpienie w duchu wiary (A.13.15), • podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze fakty z życia ks. Jerzego Popiełuszki, • charakteryzuje wpływ jego nauczania dla kształtowania narodowych postaw Polaków, • uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętym męczennikiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • prosi na modlitwie bł. ks. Jerzego o wstawiennictwo za Polskę, • wzoruje się na przykładach życia świętych (E.4.a).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie kultu Matki Bożej Królowej Polski w historii naszej Ojczyzny. – Motywowanie do modlitwy w intencji Polski. 	<p>Modlitwa postawą otwarcia się na Boga (D.1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej Polski (E.5.7), • opowiada, w jaki sposób Polacy czcili Maryję w różnych okresach historycznych, • podaje przykłady, w jaki sposób można połączyć świętowanie uroczystości Matki Bożej, Królowej Polski z Narodowym Świętem Trzeciego Maja. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst z Księgi Apokalipsy Ap 11,19a, • podaje, genezę ustanowienia uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, • uzasadnia, że jest ono wyrazem wdzięczności za Bożą opiekę, jakiej doświadczają Polacy za pośrednictwem Maryi, • wyjaśnia przesłanie hymnu Bogarodzica oraz treść wybranej pieśni maryjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • modli się do Matki Bożej w intencji Ojczyzny, • stara się naśladować przykład Maryi (B.2.d).
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie różnych dróg prowadzących do świętości. – Kształtowanie wytrwałości w dążeniu do świętości przez spełnianie codziennych obowiązków. 	<p>Kazanie na Gorze osiem błogosławieństw (C.9). Źródła ludzkiego szczęścia (A.1). Sens, przesłanie i liturgia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: błogosławieństwa (A.10.1), • wymienia osiem błogosławieństw (C.9.1), • przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na Gorze (A.13.8), • uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w ośmiu błogosławieństwach (C.9.5), • podaje przykłady świadków wiary w 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie, • wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie oraz męczeństwo, czyli żyjąc duchem ośmiu błogosławieństw. 	<ul style="list-style-type: none"> • w świadectwie świętych szuka wskazówek dla siebie (F.2.e), • jest przekonany, że kroczenie drogą błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia (C.9.b), • pogłębia własną bożność (B.2.b).

	poszczególnych uroczystości roku liturgicznego (B.2.).	konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8).		
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat roku liturgicznego jako uobecnienia wydarzeń zbawczych. – Motywowanie do świadomego i zaangażowanego przeżywania roku liturgicznego. 	Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych uroczystości roku liturgicznego (B.2). Struktura i znaczenie roku liturgicznego (B.1). Bóg objawia się człowiekowi (A.5).	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia okresy roku liturgicznego i święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), • charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), • wymienia uroczystości i święta Pańskie, uroczystości wybranych świętych (B.2.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny, • uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • pielęgnuje tradycje i zwyczaje religijne (A.10.c), • świadomie przeżywa rok liturgiczny.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wpływu przyjścia Jezusa na życie ludzi i historię. – Zapoznanie z teologicznym przesłaniem kolęd. – Motywowanie do radosnego przeżywania świąt Bożego Narodzenia. 	Kerygmat chrześcijański: miłość Boga do człowieka, zbawcza misja Jezusa Chrystusa (A.5). Świadectwa historyczności Jezusa (A.13).	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), • na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci biblijne z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej (A.13.19) – „Bóg się rodzi”. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa, • mówi z pamięci tekst kolędy i omawia jej przesłanie, • dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> • ufa Jezusowi (C.9.a) przygotowuje się do przyjęcia Chrystusa we własnym sercu, • śpiewa kolędy z rodziną i klasą, oddając cześć narodzonemu Jezusowi.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat potrzeby poszukiwania Jezusa jako zadania każdego człowieka. – Kształtowanie postawy wytrwałości w poszukiwaniu Jezusa. 	Objawienie Boże (A.10).	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi. • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5) – pokłon mędrców. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa postawy ludzi wobec Jezusa, analizując tekst biblijny Mt 2,1-12, • charakteryzuje podobieństwa w postawach w poszukiwaniu Mesjasza pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a mędrcami. 	<ul style="list-style-type: none"> • pomaga ludziom potrzebującym (C.1.c), • służy pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa, i modli się za tych, którzy go odrzucają.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat cierpienia Chrystusa. – Kształtowanie postawy otwarcia się na łaskę poprzez praktyki wielkopostne. 	Sens, przesłanie i liturgia okresu roku liturgicznego (B.2) – Wielki Post. Aktualizacja historii zbawienia w roku liturgicznym (B.2). Zbawcza misja Jezusa Chrystusa (A.5).	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa, • opisuje przejaw miłości Boga do człowieka w historii zbawienia (A.5.3), • zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wskazuje na skutki wynikające z Odkupienia dla życia chrześcijanina (A.13.10). 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa, • na podstawie tekstu „Gorzkich żali” i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia. 	<ul style="list-style-type: none"> • w nabożeństwach wielkopostnych rozważa tajemnicę męki Jezusa, • bierze aktywny udział w rekolekcjach wielkopostnych
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie tradycji o św. Weronice. – Kształtowanie postawy wrażliwości na ludzkie cierpienie oraz odwagi w niesieniu pomocy. 	Świadkowie wiary (F.2).	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8) – charakteryzuje czyn św. Weroniki, • podaje, że postać Weroniki występuje w VI stacji nabożeństwa drogi krzyżowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje współczesne sposoby naśladowania św. Weroniki. 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie niesie pomoc mimo niesprzyjającej opinii otoczenia.

<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie wydarzeń związanych ze zdradą Jezusa przez Judasza. – Kształtowanie postawy wierności w relacji z Bogiem (Chrystusem) oraz w relacjach rodzinnych i przyjacielskich. 	<p>Biblijne wzory modlitwy (D.2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje teksty dotyczące modlitwy Jezusa (D.2.2) – pojęcie Jezusa w ogrodzie Oliwnym, • charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych (B.2.1), • zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6) – wyjaśnia symbolikę ciemnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy wiernego przyjaciela Chrystusa, • określa, na czym polegała zdrada Judasza i charakteryzuje jego postać, • omawia, dlaczego podczas liturgii Wielkiego Czwartku Najświętszy Sakrament jest przenoszony do ciemnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • chroni wiarę przed zagrożeniami (A.3.d), • trwa w przyjaźni z Jezusem.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie i pogłębienie wiadomości, o spotkaniu ze zmartwychwstałym Chrystusem podczas Eucharystii. – Kształtowanie postawy świadomego uczestniczenia we Mszy Świętej. 	<p>Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Nadzieja chrześcijańska (A.6).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu, • przytacza biblijne relacje o pustym grobie i chrystofaniach (A.6.1), • wymienia argumenty za prawdziwością zmartwychwstania Jezusa (A.6.2), • zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6) – wyjaśnia symbolikę grobu Pańskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osoby, które spotkały Chrystusa zmartwychwstałego, • opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew. • interpretuje tekst sekwencji wielkanocnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy we Mszy Świętej w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego.
<ul style="list-style-type: none"> – Poszerzenie wiadomości na temat zadań nowej ewangelizacji w parafii. – Kształtowanie postawy odważnego dawania świadectwa w swoim środowisku 	<p>Działanie Ducha Świętego w Kościele i w życiu chrześcijanina (A.14). Misyjna działalność Kościoła (F.1). Zaangażowanie chrześcijanina w różne formy apostołstwa (F.2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty parafialnej (E.2.12) • podaje przykłady, jak może ewangelizować, • podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych) (F.2.4), • określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji, • wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny odchodzenia współczesnego człowieka od Chrystusa, • uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego, • uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej, stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła. 	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje postawę współpracy z Duchem Świętym we własnym życiu (B.5.c), • daje świadectwo wiary w swoim środowisku, • bierze udział w czuwaniu w wigilię uroczystości Zesłania Ducha Świętego
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie nabożeństw majowych jako jednej z form oddawania czci Maryi. – Kształtowanie autentycznej pobożności maryjnej. 	<p>Rodzaje, formy modlitwy (D.1).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne sposoby oddawania czci Maryi, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3) – różne formy nabożeństw majowych, • wyjaśnia dogmat maryjny: Boże Macierzyństwo (A.13.12). 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wybrane wezwania „Litani loretąńskiej do NMP”, • wyjaśnia, że litania jest modlitwą, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi u Jej Syna, Jezusa, • śpiewa pieśni ku czci Matki Bożej. 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się naśladować przykład Maryi (B.2.d), • korzysta z dobrodziejstw modlitwy wspólnotowej (D.3.a) – uczestniczy w nabożeństwach majowych, • troszczy się o kapliczki i figury poświęcone Maryi.
<ul style="list-style-type: none"> – Ukazanie istoty liturgii uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Pańskiej. – Kształtowanie postawy wdzięczności za obecność Chrystusa w Eucharystii oraz gotowości oddania Mu czci w 	<p>Sens, przesłanie i liturgia poszczególnych uroczystości roku liturgicznego (B.2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • podaje tytuły tradycyjnych pieśni eucharystycznych, • przedstawia, na czym polega 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy miejsc związanych z cudami eucharystycznymi, • wymienia zwyczaje związane z uroczystością Bożego Ciała spotykane w jego regionie, 	<ul style="list-style-type: none"> • pielęgnuje tradycje i zwyczaje religijne (A.10.c.) – bierze udział w przygotowaniach domu rodzinnego do uroczystości Bożego Ciała oraz procesji.

liturgii i procesji Bożego Ciała.	Boże Ciało.	uczestnictwo w życiu Kościoła (E.1.2), • uzasadnia, że udział w procesji Bożego Ciała świadczy o przynależności do wspólnoty Kościoła i wspólnoty parafialnej.	• wyjaśnia znaczenie obrzędów, symboli i znaków używanych podczas procesji Bożego Ciała, • wyjaśnia przesłanie procesji Bożego Ciała na ulicach miast i wsi.
-----------------------------------	-------------	---	---

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

	OCENA NUMERYCZNA				
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca
Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> •Wypowiedź staranna, pełnymi zdaniami, na temat poznanych treści i pojęć. •Wypowiedź nie wymagająca pomocy nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> •Wiadomości prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie. Wypowiedź pełna ale wymagająca dodatkowego pytania , naprowadzenia. 	<ul style="list-style-type: none"> •Wypowiedź pełnymi zdaniami, wyuczone na pamięć. Uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami. Potrzebna pomoc nauczyciela. 	<ul style="list-style-type: none"> •Wypowiedź niestaranna. Częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> •Wypowiedź bełkotliwa, pojedyncze wyrazy, słabe wiązanie faktów i wiadomości. •Dużo pytań pomocniczych
Modlitwy	<ul style="list-style-type: none"> •Dokładna znajomość tekstu. Samodzielność i piękno wykonania. 	<ul style="list-style-type: none"> •Dokładna znajomość tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> •Dobra znajomość tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> •Niezbędna dokładna znajomość tekstu. 	<ul style="list-style-type: none"> •Fragmentaryczna znajomość tekstu
	INFORMACJA ZWROTNA				
Ćwiczenia praktyczne – praca z tekstem biblijnym; sigła;	<ul style="list-style-type: none"> •Ćwiczenie/a wykonane samodzielnie, poprawnie zgodnie ze wskazanymi kryteriami.. Pismo staranne, bez błędów w zapisach. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ćwiczenie/a wykonane poprawnie, zgodnie ze wskazanymi kryteriami. Korzysta ze wskazówek nauczyciela. Pismo staranne. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ćwiczenie/a wykonane poprawnie zgodnie ze wskazanymi kryteriami. Pomimo wskazówek nauczyciela praca zawiera błędy merytoryczne. Pismo czytelne. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ćwiczenie/a wykonane nie poprawnie. Pomimo wskazówek nauczyciela praca zawiera luki w zapisach (do 40%), błędy merytoryczne. Pismo nieczytelne. 	<ul style="list-style-type: none"> •Ćwiczenie/a wykonane nie poprawnie. Pomimo wskazówek nauczyciela praca zawiera luki w zapisach (do 70%), błędy merytoryczne. Pismo nieczytelne.
Praca na lekcji / praca w grupie	<ul style="list-style-type: none"> •Wyróżnia się samodzielnością i chęcią do podejmowania powierzonych zadań. Praca staranna, twórcza, wyczerpująca dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> •Chętnie podejmuje powierzone zadanie. Praca staranna, na temat. 	<ul style="list-style-type: none"> •Stara się wykonać powierzone zadanie. Praca na temat. 	<ul style="list-style-type: none"> •Mało aktywny na lekcji. Praca niestaranna z niewielkimi brakami. 	<ul style="list-style-type: none"> •Niechętny udział w lekcji. Praca niestaranna, z licznymi brakami, błędami.

